

STOWARZYSZENIE
EKSPERTÓW
KSIĘGOWYCH
I PODATKOWYCH
Sp. z o.o.

DOKUMENTACJA

z badania sprawozdania finansowego

Gminy Miasta Gdańska

z siedzibą w 80-803 Gdańsk ul. Nowe Ogrody 8/12

za rok obrotowy 01.01.2016 - 31.12.2016

OPINIA

RAPORT

STOWARZYSZENIE
EKSPERTÓW
KSIĘGOWYCH
I PODATKOWYCH
Sp. z o.o.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

dla

Rady Miasta Gdańska i Prezydenta Miasta Gdańska

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego **Gminy Miasta Gdańska** z siedzibą w Gdańsku, ul. Nowe Ogrody 8/12, na które składa się:

- bilans z wykonania budżetu Gminy sporządzony na dzień 31.12.2016r, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **291 409 373,61 zł**
- łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzony na dzień 31.12.2016r, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **17 027 468 540,13 zł**
- łączny rachunek zysków i strat obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzony za okres 01.01.2016r. do 31.12.2016r. wykazujący wynik netto w kwocie **552 637 612,58 zł** który składa się z :
  - zysku netto 2 054 867 872,62 zł
  - straty netto 1 502 230 260,04 zł
- łączne zestawienie zmian w funduszu obejmujące dane wynikające z zestawienia zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzone na dzień 31.12.2016r, wykazujące zwiększenie funduszu o kwotę **147 501 624,35 zł**

Prezydent Miasta Gdańska jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych, sporządzenie i rzetelną prezentację tego sprawozdania finansowego oraz jest zobowiązany do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U z 2016r., poz. 1047), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych oraz innych obowiązujących przepisach prawa.

Prezydent Miasta Gdańska jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzone sprawozdanie finansowe było wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy Miasta Gdańska, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- ustawy z dnia 29.09.1994r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1047) oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych a w szczególności Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu Państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 289 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U nr 208, poz. 1375).
- ustawy z dnia 07.05.2009r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (tj. Dz.U. z 2016r., poz. 1000),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów,
- ustawy z dnia 27.08. 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016r.,poz.1870 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 5 marca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 814 z późn. zm.) oraz innych aktów prawnych normujących omawiane zagadnienia będące przedmiotem zainteresowania biegłego rewidenta.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym. Wyboru procedur badania dokonaliśmy według naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym na skutek celowych działań i błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka wzięliśmy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, a nie w celu wyrażenia opinii na temat funkcjonowania kontroli wewnętrznej w jednostkach budżetowych i zakładzie budżetowym Gminy Miasta Gdańska.

Badanie obejmowało również sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Gminę Miasta Gdańska oraz jej jednostki budżetowe i zakład budżetowy zasad (polityki) rachunkowości, zasadności dokonanych szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy - dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe Gminy Miasta Gdańska za 2016r., we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Gminy na dzień 31.12.2016 r., jak też jej wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- b) przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej z wykonania budżetu Gminy na 31.12.2016r.,
- c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- d) jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa i postanowieniami Statutu Gminy Miasta Gdańska.

Kluczowy biegły rewident:

Danuta Chmielewska

Nr rej. 457

**Stowarzyszenie Ekspertów
Księgowych
i Podatkowych Sp. z o.o.**

Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych Nr 519
reprezentowany przez:

Członek Zarządu

Alicja Stupak - Lisowska
Biegły rewident Nr rej. 9360

Gdańsk, dnia 15 maja 2017 r.

STOWARZYSZENIE
EKSPERTÓW
KSIĘGOWYCH
I PODATKOWYCH
Sp. z o.o.

Raport

z badania sprawozdania finansowego

Gminy Miasta Gdańska

z siedzibą w 80-803 Gdańsk ul. Nowe Ogrody 8/12

za rok obrotowy 01.01.2016 - 31.12.2016

A. Część ogólna

1. Dane identyfikujące jednostkę

Gmina - to wspólnota samorządowa oraz odpowiednie terytorium. Wspólnotę samorządową tworzą mieszkańcy gminy z mocy prawa. Zgodnie z aktualnym podziałem administracyjnym Polski gmina o statusie miasta obejmuje wyłącznie dane miasto w jego granicach administracyjnych.

Gmina jest jednostką samorządu terytorialnego o najszerszym zakresie kompetencji, bowiem do właściwości gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, jeżeli nie są one zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

GDAŃSK jest miastem na prawach powiatu. Przebieg granic Gdańska ukazuje mapa stanowiąca załącznik nr 1 do Statutu. Miasto posiada osobowość prawną i samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu uchwalonego przez Radę Miasta na rok kalendarzowy.

1.1. Nazwa jednostki i jej siedziba

Gmina Miasta Gdańska (dalej też Gmina)

80-803 Gdańsk, ul. Nowe Ogrody 8/12

1.2. Organy gminy

- władza uchwałodawcza i kontrolna

Rada Miasta Gdańska wybierana jest na czteroletnią kadencję. Obecnie rada liczy 34 osoby.

Członkami Prezydium są:

Bogdan Oleszek - Przewodniczący Rady Miasta

Agnieszka Owczarczak - Wiceprzewodnicząca Rady Miasta

Wojciech Błaszowski - Wiceprzewodniczący Rady Miasta

Piotr Czauderna - Wiceprzewodniczący Rady Miasta

- władza wykonawcza

Prezydent Miast Gdańska - Pan Paweł Adamowicz

Prezydent wykonuje swoje zadania przy pomocy Zastępców, Sekretarza oraz Skarbnika, dla których zakres spraw powierzonych określa mocą odrębnych zarządzeń.

Zastępcy Prezydenta

Wiesław Bielawski - ds. polityki przestrzennej,

Andrzej Bojanowski - ds. polityki gospodarczej (zmiana w 2017r. – Aleksandra Dulikiewicz),

Piotr Grzelak - ds. polityki komunalnej,

Piotr Kowalczuk - ds. polityki społecznej

Sekretarz Miasta - Danuta Janczarek,

Skarbnik Miasta - Teresa Błacharska.

1.3 Podstawa prawna działania

- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 5 marca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 814 z późn. zm.)
- statut Miasta Gdańska nadany uchwałą LI/1431/10 Rady Miasta Gdańska z dnia 26 sierpnia 2010r. ze zmianami z dnia: 16 stycznia 2014 r (uchwała Nr XLVIII/1073/14) i 25 września 2014 r. Uchwała Nr LVII/1346/14). Określa on między innymi przedmiot działalności Urzędu, strukturę organizacyjną i zasady gospodarki finansowej.
- regulamin organizacyjny Urzędu Miejskiego w Gdańsku wprowadzony zarządzeniem Nr 32/2003 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 15 stycznia 2003 roku (tekst ujednoczony obejmuje wszystkie zmiany wprowadzone do dnia 26 stycznia 2017 r. - ostatnia zmiana: Nr 125/17 z dnia 26 stycznia 2017r.). Regulamin organizacyjny określa organizację, zasady funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Gdańsku, w tym zakres uprawnień i obowiązków.

1.4. Ponadto jednostka posiada następujące dokumenty legalizujące jej działalność:

- a) numer identyfikacji podatkowej NIP 5830011969 nadany w dniu 14.09.1993r. oraz NIP UE PL 5830011969 nadany w dniu 31.12.2009r. (potwierdzony dnia 10.01.2017r.) przez Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku,
- b) numer identyfikacyjny Regon 191675570 nadany przez Urząd Statystyczny w Gdańsku.

1.5. Łączna wartość Funduszu na dzień 31.12.2016 r.	16 817 564 130,34 zł
w tym Fundusz jednostki wynosi	16 265 977 494,61 zł

1.6. Zbadane sprawozdanie finansowe za bieżący rok obrotowy, składa się z:

- bilansu z wykonania budżetu Gminy sporządzonego na dzień 31.12.2016r, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **291 409 373,61 zł**
- łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzonego na dzień 31.12.2016r, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **17 027 468 540,13 zł**

W bilansie łącznym za 2016 r. dokonano wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 258 206,92 zł.

- łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzonego za okres 01.01.2016r. do 31.12.2016r. wykazującego wynik netto w kwocie **552 637 612,58 zł** który składa się z :
  - zysku netto 2 054 867 872,62 zł
  - straty netto 1 502 230 260,04 zł

W rachunku zysków i strat łącznym za 2016 r. dokonano wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 15 624 566,88 zł.

- łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawienia zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzonego na dzień 31.12.2016r, wykazującego zwiększenie funduszu o kwotę **147 501 624,35 zł**

W łącznym zestawieniu zmian w funduszu za 2016 r. dokonano wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 1 154 272 949,54 zł

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ksiąg rachunkowych, sporządzanie sprawozdania finansowego jest Pani Teresa Blacharska – Skarbnik Miasta Gdańska.

Zgodnie z art. 67 ustawy o rachunkowości jednostka udostępniła biegłemu prowadzone księgi rachunkowe i dokumenty stanowiące podstawę ich sporządzenia oraz udzieliła informacji niezbędnych do wydania opinii biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym.

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania.

2. Dane identyfikujące podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego

2.1. Uchwałą nr XXX/804/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 27 października 2016 r. do badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – zgodnie z art. 66 ustęp 4 ustawy o rachunkowości - wybrany został podmiot audytorski Stowarzyszenie Ekspertów Księgowych i Podatkowych Sp. z o.o. z siedzibą w 80-438 Gdańsk, ul. Aldony 17 wpisany pod numerem 519 na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

2.2. Niniejsze badanie, zgodnie z umową nr RWB-W/5297/WB MiP/49/U-W.BIEŻ/2016 z dnia 14.11.2016 r., zawartą w wykonaniu uchwały z punktu 2.1., przeprowadzono w siedzibach jednostek objętych badaniem w okresie od 05.12.2016r. do dnia sporządzenia niniejszego raportu (z przerwami).

2.3. Zgodnie z planem badania sprawozdania finansowego Gminy Miasta Gdańska przeprowadzono czynności rewizji finansowej w 16 niżej wymienionych. jednostkach:

Lp.	Nazwa jednostki	Przeprowadzający czynności rewizyjne
1	Przedszkole Nr 1 80-547 Gdańsk ul. Władysława IV 14	Łucja Szmidt – biegły rewident nr rej. 3981
2	Przedszkole Nr 8 80-298 Gdańsk ul. Fundamentowa 9	Łucja Szmidt - biegły rewident nr rej. 3981
3	Przedszkole Nr 21 80-171 Gdańsk ul. Mozarta 33	Łucja Szmidt - biegły rewident nr rej. 3981
4	Szkoła Podstawowa Nr 4 80-769 Gdańsk ul. Łąkowa 61	Iwona Filańska - biegły rewident nr rej. 12922
5	Szkoła Podstawowa Nr 16 80-052 Gdańsk ul. Ubocze 3	Iwona Filańska - biegły rewident nr rej. 12922 Joanna Witucka - aplikant
6	Gimnazjum Nr 2 80-104 Gdańsk ul. Kartuska 32/34	Iwona Filańska - biegły rewident nr rej. 12922 Joanna Witucka - aplikant
7	Szkoły Okrętowe i Ogólnokształcące „Conradinum” 80-218 Gdańsk ul. Piramowicza ½	Stefania Szczęsna - biegły rewident nr rej. 10804
8	Ogólnokształcące Szkoły Sportowe 80-396 Gdańsk ul. Kołobrzaska 77	Stefania Szczęsna - biegły rewident nr rej. 10804
9	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 1 80-426 Gdańsk Al. Gen. Hallera 16/18	Łucja Sanigórska - biegły rewident nr rej. 9839
10	Zespół Szkół Energetycznych 80-870 Gdańsk ul. Reja 25	Łucja Sanigórska - biegły rewident nr rej. 9839
11	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 80-271 Gdańsk ul. Wilka – Krzyżanowskiego 8	Iwona Filańska - biegły rewident nr rej. 12922 Joanna Witucka - aplikant
12	Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży 80-406 Gdańsk ul. Raclawicka 17	Łucja Szmidt - biegły rewident nr rej. 3981
13	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej 80-382 Gdańsk ul. Beniowskiego 7	Stefania Szczęsna - biegły rewident nr rej. 10804
14	Centrum Hewelianum 80-802 Gdańsk ul. Gradowa 6	Jadwiga Szczęśniak - biegły rewident nr rej. 9862 Krzysztof Ptaszyński - aplikant
15	Zarząd Transportu Miejskiego 80-874 Gdańsk ul. Na Stoku 49	Jadwiga Szczęśniak - biegły rewident nr rej. 9862 Krzysztof Ptaszyński - aplikant
16	Urząd Miejski 80-803 Gdańsk ul. Nowe Ogrody 8/12	Danuta Chmielewska - biegły rewident nr rej. 457 Alicja Helbin - biegły rewident nr rej 10501 Iwona Filańska - biegły rewident nr rej 12922 Marcelina Czarkowska -biegły rewident nr rej 11793

Badania te przeprowadziliśmy drogą analizy zapisów zawartych w księgach rachunkowych, wglądu w dokumenty na podstawie których powstały te zapisy, a także informacji uzyskanych od jednostek.

Z przeprowadzonych wyżej badań została opracowana przez biegłych rewidentów dokumentacja robocza, wymagana przez art. 65 ust. 6 ustawy o rachunkowości na podstawie której w 12 przypadkach sporządzono informacje z przeprowadzonych badań a w 4 opinię i raport.

2.4. Zarówno podmiot audytorski, jak i przeprowadzający badanie w jego imieniu kluczowy biegły rewident Danuta Chmielewska (nr rej. 457) oraz Marcelina Czarkowska (biegły rewident nr rej 11793), Iwona Filańska (biegły rewident nr rej 12922), Alicja Helbin (biegły rewident nr rej 10501), Łucja Sanigórska (biegły rewident nr rej 9839), Łucja Szmidt (biegły rewident nr rej 3981), Stefania Szczęsna (biegły rewident nr rej. 10804), Jadwiga Szczęśniak (biegły rewident nr rej. 9862),

Krzysztof Ptaszyński i Joanna Witucka – aplikanci biorący udział w badaniu oświadczają, że pozostają niezależni od badanej jednostki, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 07 maja 2009r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1000 z póź. zm.)

3. Informacje o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedzający badanie

3.1. Sprawozdanie finansowe Gminy Miasta Gdańska za rok poprzedzający było zbadane przez podmiot audytorski Biuro Biegłych Rewidentów „EKO – BILANS” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, ul. P.O.W. 29/3 i otrzymało opinię bez zastrzeżeń.

3.2. Sprawozdanie za rok poprzedzający badanie zamykające się po stronie aktywów i pasywów sumą 16 864 197 369,64 zł. oraz wynikiem finansowym netto 814 925 243,71 zł (różnica pomiędzy zyskiem netto w kwocie 2 069 700 212,56 zł a stratą netto 1 254 774 968,85 zł), Uchwałą Nr XVII/671/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2016r. zostało zatwierdzone łącznie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Miasta Gdańska za 2015 r.

W sprawozdaniu finansowym za 2016r., podlegającym ocenie biegłego rewidenta, suma bilansowa wykazana na początek badanego okresu (BO) wynosi -16 881 078 408,07 zł. Różnica, w porównaniu do bilansu zamknięcia (BZ) roku ubiegłego, w kwocie 16 881 038,43 zł powstała w wyniku włączenia, na polecenie biegłego rewidenta, do badanego sprawozdania finansowego, środków pieniężnych, należności i zobowiązań Skarbu Państwa, Funduszu Pracy w Gdańskim Urzędzie Pracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, prezentowanych dotychczas w odrębnych sprawozdaniach finansowych.

3.3. Księgi rachunkowe jednostek, których sprawozdania finansowe weszły w skład łącznego sprawozdania finansowego Gminy Miast Gdańska za poprzedni rok obrotowy zostały zamknięte w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy za 2015 r. w sposób wyłączający możliwość dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

4. Prezydent Miasta Gdańska, stosownie do art. 67 ustawy o rachunkowości, złożył w dacie zakończenia badania - pisemne oświadczenie dotyczące m.in.:

- a) kompletności, prawidłowości i rzetelności sprawozdania finansowego przedłożonego do badania,
- b) ujawnienia wszelkich zobowiązań korespondujących z dniem bilansowym,
- c) niezastnienia innych zdarzeń gospodarczych, wpływających istotnie na informacje ilościowe i jakościowe wynikające ze sprawozdania finansowego.

5. Informacje o przebiegu i wynikach badania sprawozdania finansowego

Badanie ksiąg rachunkowych oraz sporządzonego na ich podstawie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- ustawy z dnia 29.09.1994r.o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1047) oraz wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych a w szczególności Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.07.2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu Państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 289 z późn.zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U Nr 208, poz. 1373).
- ustawy z dnia 27.08. 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r.,poz. 1870 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 07.05.2009r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (tj. Dz.U. z 2016r., poz. 1000),
- Krajowych Standardów Rewizji Finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, oraz innych aktów prawnych normujących omawiane zagadnienia będące przedmiotem zainteresowania biegłego rewidenta.

Standardy nakładają na nas obowiązek zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać umiarkowaną pewność, że księgi oraz sprawozdanie finansowe nie zawierają istotnych nieprawidłowości. Badanie obejmowało również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez kierownika jednostki oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Celem badania nie było wykrycie i ujawnienie zdarzeń objętych ściganiem z mocy prawa oraz zdarzeń występujących poza systemem rachunkowości. Badanie przeprowadzone było metodą wrywkową, dlatego też, z uwagi na ograniczenia właściwe każdemu systemowi kontroli, nie jest możliwe wyeliminowanie ryzyka, iż pewne nieprawidłowości nie zostały wykryte.

6. Niniejszy raport został opracowany przez biegłego rewidenta na podstawie rewizyjnej dokumentacji roboczej, wymaganej przez art. 65 ust. 6 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem:
- a) stosownych prób badawczych w zakresie wiarygodności i zgodności, w tym pozycji dominujących kwotowo,
  - b) poziomu istotności ustalonego przez biegłego dla sprawozdania finansowego,
  - c) zawodowego osądu biegłego co do zgodności zdarzeń gospodarczych z operacjami księgowymi,
  - d) stanu rozrachunków z tytułów publicznoprawnych i ich zgodności z danymi deklarowanymi przez badaną jednostkę, które stanowiły podstawę do ich ujęcia w księgach rachunkowych.

Stwierdza się, że nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania, zaś Prezydent Miasta oraz kierownicy badanych jednostek budżetowych złożyli stosowne oświadczenia, wyjaśnienia i informacje.

B. Analiza ekonomiczna – finansowa przeprowadzona na podstawie wyników osiągniętych w latach 2014 –2016.

1. Bilans łączny

Aktywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

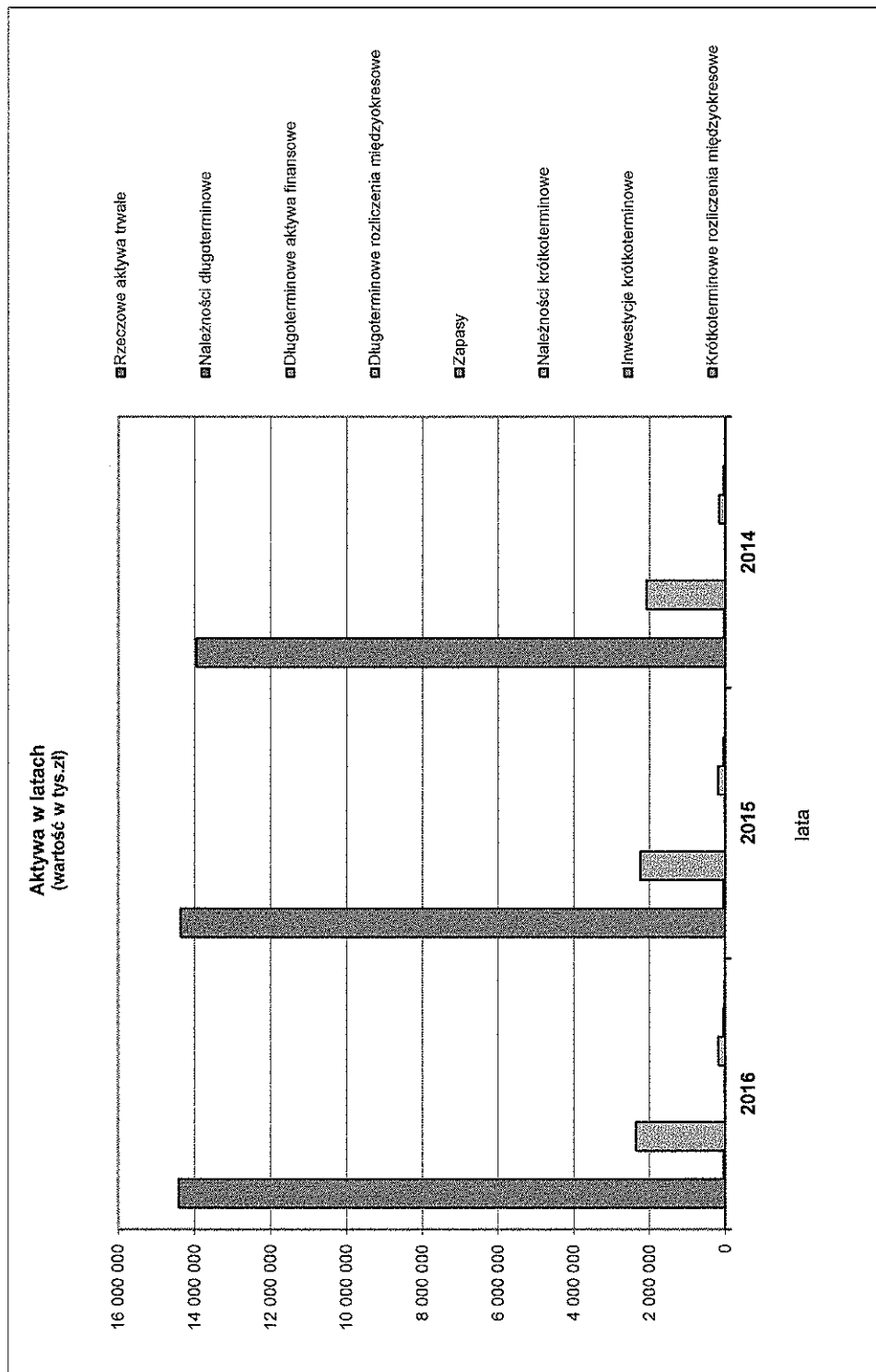
Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	2016/2015		2016/2014	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A.	Aktywa trwałe	16 808 972,67*	98,7	16 644 805,5	98,6	16 065 062,0	98,8	164 167,0	101,0	743 910,5	104,6
I.	Wartości niematerialne i prawne	18 300,2	0,1	7 969,5	0,0	9 604,8	0,1	10 330,7	229,6	8 695,4	190,5
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	14 403 573,2	84,6	14 359 931,7	85,1	13 949 086,0	85,8	43 641,5	100,3	454 477,2	103,3
III.	Należności długoterminowe	36 499,1	0,2	39 935,8	0,2	34 141,6	0,2	(3 436,8)	91,4	2 357,4	106,9
IV.	Długoterminowe aktywa finansowe	2 350 600,1	13,8	2 236 968,5	13,3	2 072 219,4	12,7	113 631,6	105,1	278 380,7	113,4
V.	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek										
B.	Aktywa obrotowe	218 496,0*	1,3	236 272,9	1,4	202 022,2	1,2	(17 334,5)	92,6	15 473,8	108,2
I.	Zapasy	4 554,7	0,0	4 115,4	0,0	4 393,5	0,0	439,2	110,7	161,2	103,7
II.	Należności krótkoterminowe	170 610,6	1,0	189 455,9	1,1	155 905,6	1,0	(18 496,0)	90,2	14 705,0	109,4
III.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	42 218,2	0,2	42 341,0	0,3	41 299,3	0,3	(29,7)	99,9	918,9	102,2
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	1 112,5	0,0	360,6	0,0	423,9	0,0	751,9	308,5	688,6	262,5
	Aktywa razem	17 027 468,67*	100,0	16 881 078,4	100,0	16 267 084,2	100,0	145 532,5	100,9	760 384,3	104,7

* różnica wynika z analitycznego zaokrąglenia poszczególnych sald

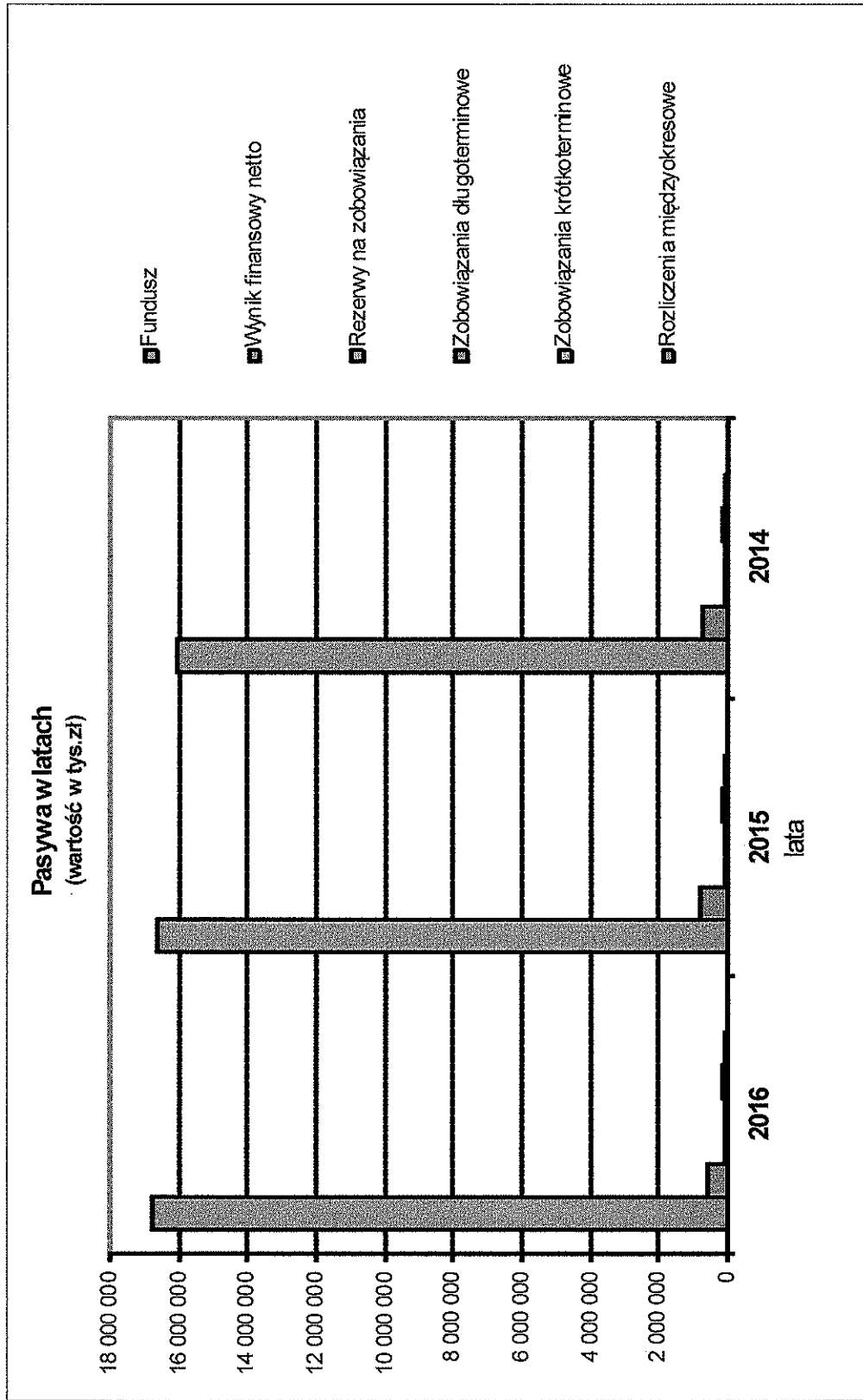
Pasywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	2016/2015		2016/2014	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A.	Fundusz	16 817 564,1	98,8	16 670 062,5	98,3	16 031 761,1	98,6	147 501,6	100,9	785 803,0	104,9
I.	Fundusz jednostki	16 265 977,5	95,5	15 856 471,1	93,9	15 288 890,2	94,0	409 506,4	102,6	977 087,3	106,4
II.	Wynik finansowy netto (+,-)	562 637,6	3,3	814 925,2	4,9	744 771,2	4,6	(262 287,6)	67,8	(192 133,6)	74,2
III.	Nadwyżka środków obrotowych (-)	(1 051,0)		(1 333,9)		(1 900,4)	(0,0)	282,9	78,8	849,4	55,3
IV.	Odpisy z wyniku finansowego (-)										
V.	Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek										
B.	Państwowe fundusze celowe	5 691,0		4 392,3				1 298,7	129,6	5 691,0	
C.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	168 885,1	1,0	171 354,3	1,0	164 464,3	1,0	(2 327,4)	98,6	4 420,8	102,7
I.	Zobowiązania długoterminowe	13 297,1	0,1	19 493,5	0,1	25 689,9	0,2	(6 196,4)	68,2	(12 392,8)	51,8
II.	Zobowiązania krótkoterminowe	153 588,0	0,9	149 619,8	0,9	136 166,3	0,8	4 077,8	102,7	17 399,4	112,8
III.	Rezerwy na zobowiązania	2 092,3		2 241,1	0,0						
D.	Fundusze specjalne	28 188,9	0,2	29 827,1	0,2	31 363,7	0,2	(1 037,9)	96,4	(3 174,9)	99,9
E.	Rozliczenia międzyokresowe	7 138,5	0,0	6 742,1		59 495,0	0,2	1 397,4	124,3	(32 365,5)	18,1
	Pasywa razem	17 027 468,5	100,0	16 881 076,4	100,0	16 267 084,2	100,0	146 832,5	100,9	760 384,3	104,7

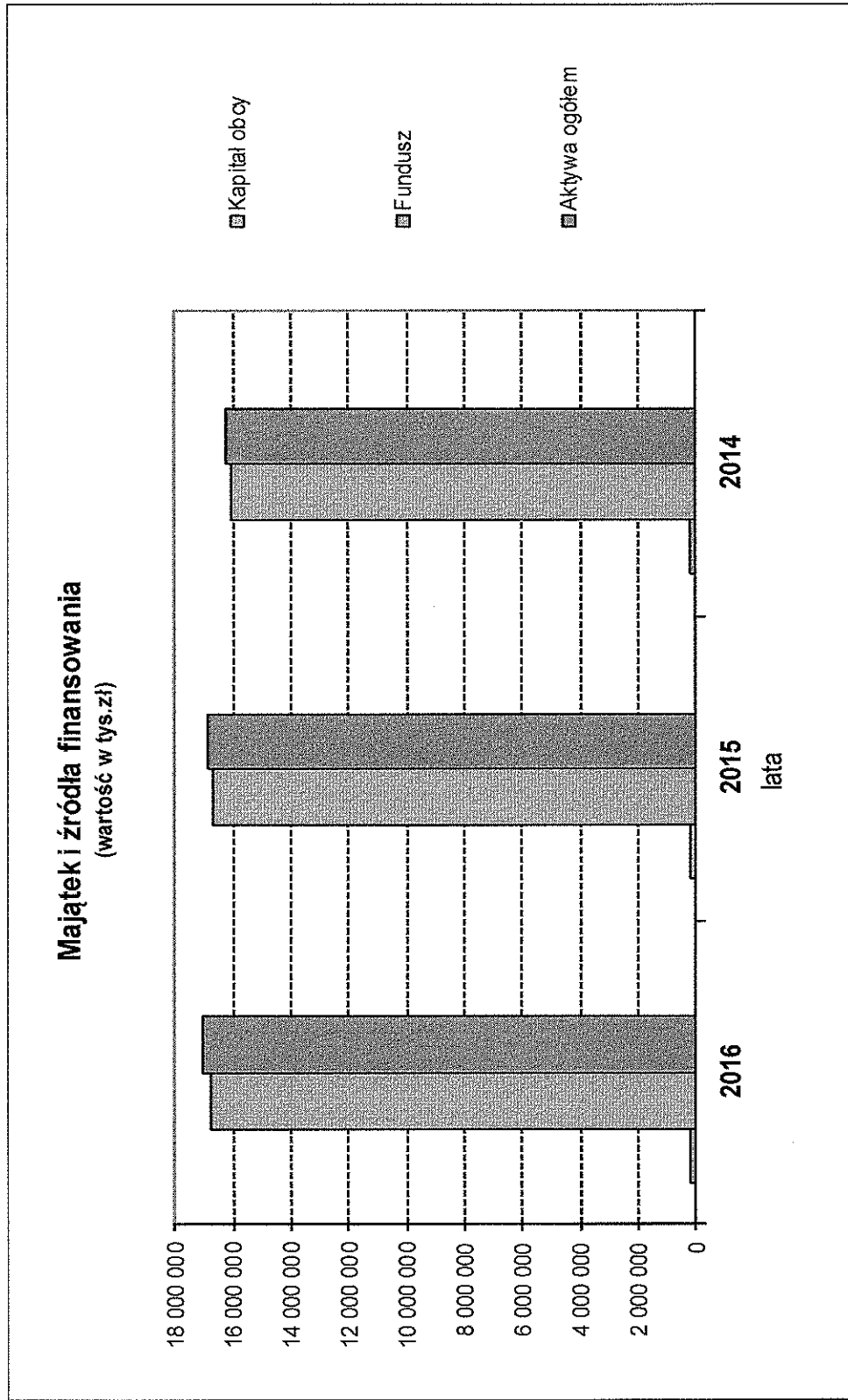
Graficznie aktywa przedstawiają się następująco:

Graficznie pasywa przedstawiają się następująco:

Graficznie zmiany w aktywach i pasywach przedstawiają się następująco:

Zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu oraz ww. tabeli analitycznej na sytuację badanej jednostki istotnie wpływają następujące aspekty:

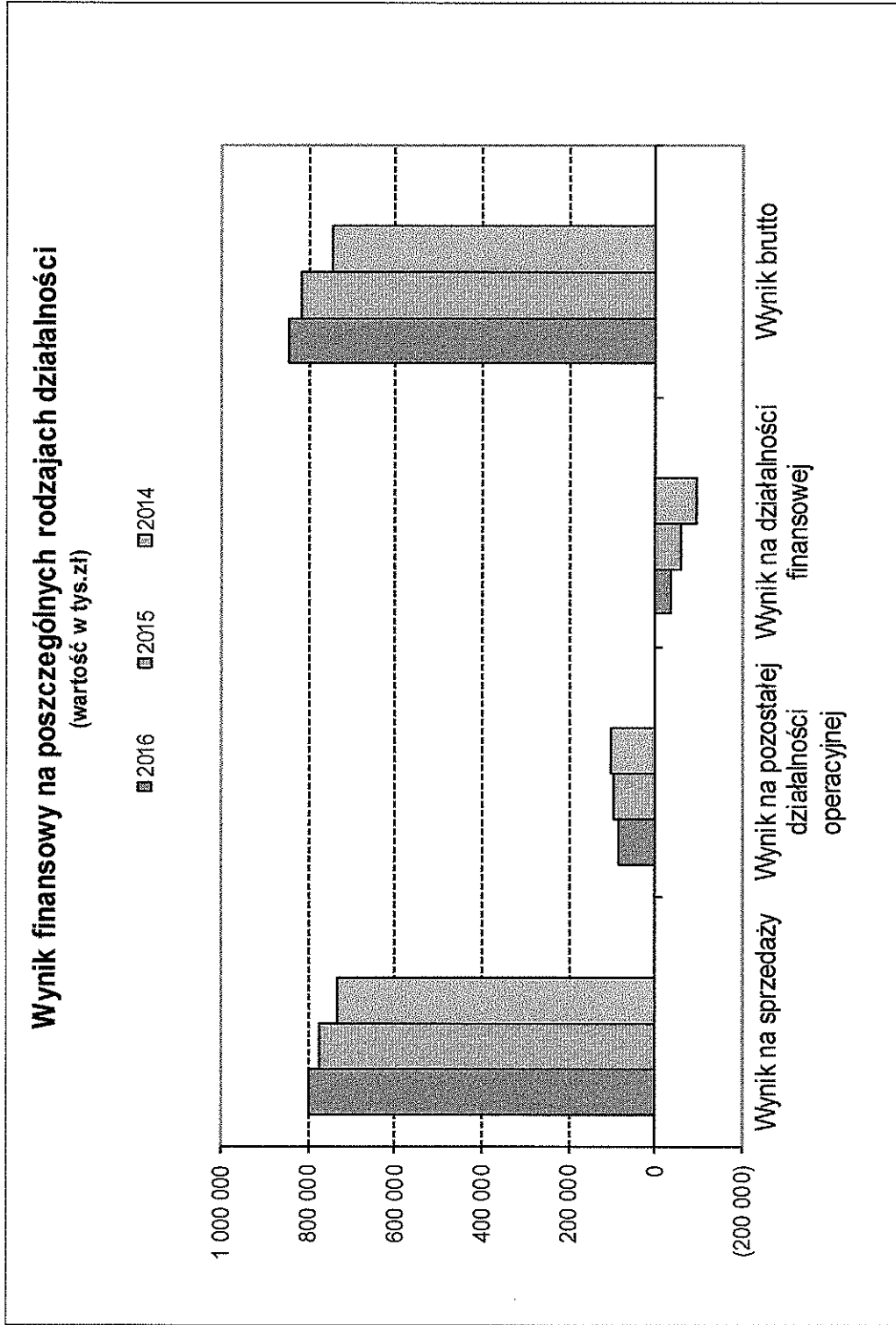
- a) 98,7% całego majątku jednostki stanowią aktywa trwałe, w tym największy udział mają rzeczowe aktywa trwałe, stanowiące ok. 84,6 % aktywów ogółem. W przedziale ostatnich 3 lat, bilansowa wartość rzeczowych aktywów trwałych wzrosła o 454 477,2 tys. zł, tj. 3,3%,
- b) istotny wzrost wartości niematerialnych i prawnych, w stosunku do roku ubiegłego o 129,6% a do roku 2014 90,5%,
- c) spadek w porównaniu do roku ubiegłego w pozycji należności długoterminowych o 8,6% choć w porównaniu do roku 2014 nastąpił wzrost o 6,9%,
- d) długoterminowe aktywa finansowe w analizowanym okresie stanowiły odpowiednio: 12,7%, 13,3% i 13,8% aktywów ogółem i wykazują tendencję rosnącą,
- e) majątek obrotowy nie stanowi istotnej pozycji majątku co świadczy o tym, iż środki pieniężne nie są w nim zamrażane. Największy udział w majątku obrotowym mają należności krótkoterminowe (78%) i środki pieniężne (19,3%),
- f) w pasywach bilansu uwagę zwraca wysoki (98,8%) udział funduszu, którym dysponuje jednostka w finansowaniu majątku. Kwotowo w porównaniu do roku ubiegłego wzrósł o 0,9%. Należy zauważyć, iż finansuje on w całości majątek trwały co potwierdza stabilność finansową badanej jednostki,
- g) drugą obok funduszu pozycją pasywów są zobowiązania, przychody przyszłych okresów i fundusze specjalne/celowe o wartości 209 904,4 tys. zł stanowiące zaledwie 1,2% sumy bilansowej.

W bilansie łącznym za 2016 r. dokonano wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 258.206,92 zł.

2. Rachunek zysków i strat łączny (w tys. zł) z rachunkowym zaakragleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		rok		Zmiana stanu	
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	2016/2015		2016/2014	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Działalność podstawowa											
Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej		2 798 029,6	95,3	2 762 581,2	93,8	2 657 269,0	92,9	35 448,4	101,3	140 760,6	105,3
Koszty działalności operacyjnej		2 294 721,3	96,3	1 988 382,6	93,4	1 923 763,2	90,9	306 338,6	115,4	370 958,1	119,3
Wynik z działalności podstawowej		503 308,3		774 198,6		733 505,8		(270 890,3)	65,0	(230 197,9)	68,6
B. Pozostała działalność operacyjna											
Pozostałe przychody operacyjne		111 719,7	3,8	154 687,4	5,3	174 107,1	6,1	(42 967,8)	72,2	(62 387,5)	64,2
Pozostałe koszty operacyjne		29 514,2	1,2	55 748,0	2,6	71 415,6	3,4	(26 233,7)	52,9	(41 901,4)	41,3
Wynik na działalności operacyjnej		82 205,4		98 939,5		102 691,5		(16 734,0)	83,1	(20 486,1)	80,1
Wynik operacyjny (A3+B3)		585 513,7		873 138,1		836 197,3		(287 624,3)	67,1	(250 683,6)	70,0
D. Działalność finansowa											
Przychody finansowe		26 969,1	0,9	26 703,2	0,9	29 558,2	1,0	265,9	101,0	(2 589,1)	91,2
Koszty finansowe		59 778,9	2,5	84 848,1	4,0	120 900,3	5,7	(25 068,2)	70,5	(61 120,4)	49,4
Wynik na działalności finansowej		(32 810,8)		(58 144,9)		(91 342,1)		25 334,1	56,4	58 531,9	35,9
Zysk (strata) brutto (C+D3)		552 703,0		814 993,2		744 855,2		(262 290,2)	67,8	(192 152,3)	74,2
Obowiązkowe obciążenia razem		68,3		67,9		84,0		(2,6)	96,2	(18,6)	77,8
Zysk (strata) netto (E-F)		552 634,6		814 925,2		744 771,2		(262 287,6)	67,8	(192 133,6)	74,2
Przychody ogółem		2 936 718,4	100,0	2 943 971,8	100,0	2 860 934,3	100,0	(7 253,5)	99,8	75 784,0	102,6
Koszty ogółem		2 384 015,4	100,0	2 128 978,7	100,0	2 116 079,1	100,0	255 036,8	112,0	267 936,3	112,7

Udział poszczególnych elementów rachunku zysków i strat kształtujących wynik finansowy przedstawia poniższy wykres:

Analiza łącznego rachunku zysków i strat wskazuje na wzrost przychodów netto z podstawowej działalności operacyjnej oraz wzrost kosztów tej działalności. Przychody wzrastały jednak wolniej niż koszty, co w konsekwencji spowodowało zmniejszenie wyniku na działalności podstawowej o 35% do roku 2015 i do roku 2014 o 31,4%. Przychody z działalności podstawowej, podobnie jak w latach poprzednich, to w całości przychody z tytułu dochodów budżetowych m.in. takich jak: podatki, dotacje, subwencje, dochody z mienia komunalnego uzyskiwane przez jednostki organizacyjne z tytułu świadczenia usług.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne w porównaniu do roku ubiegłego uległy zmniejszeniu odpowiednio o 27,8% i 47,1%, stąd dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej zmniejszył się o 16,9%.

W segmencie działalności finansowej jednostka poniosła stratę w wysokości 32 810,8 tys. zł. lecz była ona niższa niż w latach ubiegłych.

Opisane zmiany wpłynęły na ukształtowanie się wyniku finansowego netto na poziomie 552 637,6 tys. zł, niższym od ubiegłorocznego o 262 287,6 tys. zł., tj. o 32,2%.

3. Łączne zestawienie zmian w funduszu jednostek i zakładu budżetowego Gminy Miasta Gdańska.

w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

	2014	2015	2016	Dynamika w %	
				2016/2014	2016/2015
Fundusz jednostki na BO	12 926 158,1	15 288 890,2	15 856 471,1	122,7	103,7
Zwiększenia	7 589 436,9	5 396 591,5	5 476 960,8	72,2	101,5
Zmniejszenia	5 226 704,7	4 829 010,6	5 067 454,5	97,0	105,1
Fundusz jednostki na BZ	15 288 890,2	15 856 471,1	16 265 977,5	106,4	102,6
Wynik finansowy	744 771,2	814 925,2	552 637,6	74,2	67,8
Nadwyżka dochodów jednostek budżetowych, nadwyżka środków obrotowych samorządowego zakładu budżetowego	1 900,4	1 333,9	1 051,0	55,3	78,8
Fundusz	16 031 761,1	16 670 062,5	16 817 564,1	104,9	100,9

Dane powyższej tabeli prezentują dynamikę zmian funduszu na przestrzeni 3 analizowanych lat. Na podkreślenie zasługuje rokroczny wzrost funduszu jednostki.

4. Bilans z wykonania budżetu Gminy Miasta Gdańska

Aktywa w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	2016/2015		2016/2014	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A.	Środki pieniężne	261 072,5	89,6	210 549,6	87,0	185 564,6	86,0	50 523,0	124,0	75 507,9	140,7
1.	Środki pieniężne	261 072,5	89,6	210 549,6	87,0	185 564,6	86,0	50 523,0	124,0	75 507,9	140,7
1.1	Środki pieniężne budżetu	237 841,6	81,6	208 060,5	85,9	185 564,6	86,0	29 781,1	114,3	52 277,0	128,2
1.2	Pozostałe środki pieniężne	23 230,9	8,0	2 489,1	1,0			20 741,9	933,3	23 230,9	
B.	Należności i rozliczenia	29 185,4	10,0	30 051,4	12,4	27 561,7	12,8	(866,0)	97,1	1 523,7	105,5
1.	Należności finansowe	3 968,2	1,4	8 226,6	3,4	7 995,7	3,7	(4 258,4)	48,2	(4 027,5)	49,6
1.1.	Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	2 424,5	0,8	2 878,9	1,2	1 791,6	0,8	(454,4)	84,2	632,9	135,3
1.2	Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	1 543,7	0,5	5 347,7	2,2	6 204,2	2,9	(3 804,0)	28,9	(4 660,5)	24,9
2.	Należności od budżetów	21 824,3	7,5	20 459,7	8,5	19 204,0	8,9	1 364,6	106,7	2 620,3	113,6
3.	Pozostałe należności i roszczenia	3 392,9	1,2	1 369,1	0,6	461,9	0,2	2 027,8	248,5	2 931,0	734,5
C.	Inne aktywa	1 151,6	0,4	1 501,1	0,6	2 537,6	1,2	(349,6)	76,7	(1 386,1)	45,4
	Aktywa razem	291 409,4	100,0	242 102,1	100,0	215 763,9	100,0	49 307,3	120,4	75 648,5	135,1

Pasywa w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	2016/2015		2016/2014	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	Zobowiązania	911 139,6	312,7	997 819,9	412,2	1 157 489,2	536,5	36 680,3	182,2	246329,6	157,1
1.	Zobowiązania finansowe	907 101,4	311,3	995 893,3	411,4	1 156 431,1	536,0	(88 791,9)	91,1	(249 329,7)	78,4
1.1	Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	91 769,4	31,5	60 993,4	25,2	180 104,5	74,2	30 776,0	150,5	(66 335,1)	57,3
1.2	Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	815 332,0	279,8	934 899,9	386,2	986 326,6	461,8	(119 567,9)	87,2	(180 994,6)	81,8
2.	Zobowiązania wobec budżetów	3 777,5	1,3	1 312,7	0,5	723,4	0,3	2 464,8	287,8	3 054,1	522,2
3.	Pozostałe zobowiązania	260,7	0,1	614,0	0,3	314,8	0,1	(353,3)	42,5	(54,1)	82,8
B	Aktywa netto budżetu	(655 926,9)	(225,0)	(739 803,8)	(326,2)	(974 850,2)	(451,7)	134 177,3	33,0	318 953,7	67,3
1.	Wynik wykonania budżetu (+,-)	113 516,5	39,0	182 228,8	75,3	106 414,2	49,3	(68 712,3)	62,3	7 102,3	106,7
1.1	Nadwyżka budżetu (+)	186 747,4	46,9	184 717,9	76,3	106 414,2	49,3	(47 970,5)	74,0	30 333,2	128,5
1.2	Deficyt budżetu (-)										
1.3	Niewykonane wydatki (-)	(23 230,9)	(8,0)	(2 489,1)	(1,0)			(20 741,8)	933,3	(23 230,9)	
2.	Wynik na operacjach niekasowych	(81,0)	(0,0)	58,5	0,0	(258,2)	(0,1)	(22,5)	(138,5)	177,2	31,4
3	Rezerwa na niewygasające wydatki	23 230,9	8,0	2 489,1	1,0			20 741,8	933,3	23 230,9	
4.	Środki z prywatyzacji										
5.	Skumulowany wynik budżetu (+,-)	(792 292,9)	(271,9)	(974 580,2)	(402,5)	(1 080 736,2)	(500,9)	(182 287,3)	81,3	(288 443,3)	73,3
C	Inne pasywa	35 896,3	12,3	34 086,0	14,0	32 874,9	15,2	1 810,3	105,3	3 021,4	105,2
	Pasywa łącznie	291 409,4	100,0	242 102,1	100,0	215 763,9	100,0	49 307,3	120,4	75 645,5	135,1

Z powyższych danych wynika, iż w aktywach „Bilansu z wykonania budżetu” dominującą pozycją są środki pieniężne, których stany na dzień bilansowy analizowanych lat wykazują tendencję rosnącą w przeciwieństwie do należności i innych aktywów.

W pasywach ww. bilansu na uwagę zasługuje skumulowany wynik budżetu, który na przestrzeni analizowanego okresu ulega ciągłej poprawie. W porównaniu do roku ubiegłego wynosi ona 182 287,3 tys. zł (o 18,7%) a do roku 2014 288 443,3 tys. zł (o 26,7%).

Wskaźniki zadłużenia

Na bazie zgromadzonych danych stwierdzono, że:

1. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w przedmiotowej ustawie, do dochodów ogółem bez uwzględniania ustawowych wyłączeń przypadających na rok 2016r. – wyniósł 3,97%. W porównaniu do roku 2015 (6,94% dochodów budżetowych danego roku), uległ obniżeniu o 2,97 pkt. procentowego.
2. Wskaźnik spłaty zobowiązań, bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na 2016 rok, określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, ukształtował się na poziomie 4,04% i był znacznie niższy od dopuszczalnego, który dla 2016 roku wynosił 14,63%. W stosunku do 2015 roku uległ on zmniejszeniu o 2,93%.
3. Wskaźnik zadłużenia, na koniec 2016 roku, osiągnął także wartość znacznie niższą od przyjętej za bezpieczną (60%) i ukształtował się na poziomie 33,12% zrealizowanych dochodów.

W stosunku do 2015 roku wskaźnik zadłużenia jest niższy o 4,42 %, co jest wynikiem systematycznego zmniejszania się stanu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji w ostatnich trzech latach.

C. Część szczegółowa

1. Prawidłowość stosowanego systemu księgowości

1.1. Księgowość jednostki

W badanym roku w jednostce obowiązywała „Polityka rachunkowości” wprowadzona Zarządzeniem Nr 1797/15 Prezydenta Miasta Gdańska z dnia 08.12.2015r. Polityka rachunkowości uwzględnia charakter prowadzonej przez jednostkę działalności i jest stosowana w sposób ciągły.

Ostatnie zmiany do „Polityki Rachunkowości” wprowadzone zostały w dniu 30.12.2016r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska nr 2045/16 z mocą obowiązującą do zamknięć rocznych roku 2016.

Zarządzenia dotyczą Urzędu Miejskiego w Gdańsku jako jednostki budżetowej i jako jednostki samorządu terytorialnego (organu).

W ww. opracowaniu ujęto niezbędny zakres informacji, wynikający z art. 10 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem art. 40 ustawy o finansach publicznych oraz rozporządzeń Ministra Finansów wydanych na podstawie tych ustaw.

1.2. W zakresie prawidłowości stosowanego systemu księgowości:

- a) jednostka przestrzegała ciągłości stosowanych zasad rachunkowości, w tym w przedmiocie prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na 1 stycznia roku badanego. Kompletność i poprawność dokonanych zapisów a także ich powiązania z dowodami źródłowymi nie budzą zastrzeżeń.

W sprawozdaniu finansowym za 2016r., na polecenie biegłego rewidenta, ujęto środki pieniężne, należności i zobowiązania Skarbu Państwa oraz państwowych funduszy celowych – Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, prezentowane dotychczas w odrębnym sprawozdaniu finansowym,

- b) księgi rachunkowe Urzędu Miejskiego w Gdańsku prowadzone są w przy wykorzystaniu komputerowego systemu finansowo-księgowego jednostki budżetowej OTAGO FK_JB oraz jednostki samorządu terytorialnego OTAGO FK_ORG, w jednostkach budżetowych systemu oświaty OTAGO FK_JB, a w innych jednostkach pozaoświatowych różnych systemów FK. Stosowane programy spełniają wymogi określone a art. 13-18 ustawy o rachunkowości.
- c) operacje gospodarcze zaewidencjonowane zostały zgodnie z podstawowymi zasadami rachunkowości, w tym zgodnie z zasadą memoriału i ostrożnej wyceny,
- d) dowody źródłowe stanowiące podstawę do ujęcia w księgach rachunkowych były sprawdzone i zakwalifikowane zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości,
- e) narastające od początku roku obroty „zestawienia obrotów i sald” są zgodne z narastającymi od początku roku obrotami dziennika.

1.3. W zakresie zabezpieczenia dostępu do informacji wynikających z ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych oraz za pomocą komputerów stwierdza się, że:

- a) jednostka przechowuje zbiory bez dokonania wydruków papierowych. Dane te znajdują się na magnetycznych dyskach twardej, czyli na trwałych nośnikach, na których raz zapisana informacja nie może być zmieniana lub modyfikowana (art. 71 i art. 72 ustawy o rachunkowości),
- b) przechowywanie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych dokonywane jest w siedzibie jednostki, w oryginalnej postaci, w podziale na lata i miesiące,
- c) okresy przechowywania danych były zgodne z art. 73 i art. 74 ustawy o rachunkowości.

Rokiem obrotowym jednostki jest rok kalendarzowy, a okresem sprawozdawczym miesiąc.

2. Inwentaryzacja aktywów i pasywów

Inwentaryzacja aktywów i pasywów została przeprowadzona do bilansu rocznego w obowiązującym terminie zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości. Biegli rewidenci obserwowali spisy z natury zapasów w samorządowych jednostkach budżetowych wytypowanych do próby niniejszego badania i potwierdzają prawidłowość i rzetelność ich przeprowadzania.

Stwierdza się, że księgi rachunkowe wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę do ewidencji księgowej operacji gospodarczych – są prawidłowe w rozumieniu art. 24-25 ustawy o rachunkowości i stanowią podstawę do sporządzenia zbadanego sprawozdania finansowego.

D. Informacje szczegółowe poszczególnych elementów łącznego sprawozdania finansowego

Opisy poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego podane niżej, oparto na wynikach badania wybranych jednostek budżetowych, wymienionych na wstępie niniejszego raportu.

I. BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU GMINY MIASTA GDAŃSKA

Bilans z wykonania budżetu za rok ubiegły wykazujący sumę bilansową 242 102 099,42 zł oraz dodatni wynik wykonania w kwocie 182 228 787,63 zł został zatwierdzony Uchwałą nr XVI/671/16 Rady Miasta Gdańska z dnia 30 czerwca 2016r.

Bilans z wykonania budżetu Gminy Miasta Gdańska sporządzony na dzień 31.12.2016r. po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę 291 409 373,61 zł

w tym dodatni wynik wykonania budżetu w wysokości 113 516 473,25 zł

Badanie prezentowanego bilansu przeprowadzono metodą pełną w zakresie zgodności z zestawieniem obrotów i sald oraz istnienia wykazanych w nim sald na 31.12.2016r. w konfrontacji z potwierdzeniami banków, w których Miasto posiada swoje rachunki i ewidencją księgową, a zdarzenia (obroty) mające wpływ na jego kształt metodą wrywkową. Nie stwierdzono niezgodności.

Aktywa ogółem 291 409 373,61 zł

z tego:

1. Środki pieniężne 261 072 473,96 zł

Stanowią główną pozycję aktywów i obejmują środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych.

Stany środków pieniężnych zostały potwierdzone na dzień bilansowy przez bank obsługujący jednostkę.

1.1. Środki pieniężne budżetu 237 841 530,96 zł

Stanowią najistotniejszą pozycję bilansowej sumy aktywów. Część tych środków to otrzymane w grudniu 2016 roku środki z tytułu subwencji oświatowej oraz dotacji z budżetu państwa, które zostały zaliczone do dochodów budżetu 2017 roku.

1.2. Pozostałe środki pieniężne 23 230 943,00 zł

Stanowią środki przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy z przeznaczeniem na wydatki niewygasające zatwierdzone do realizacji w następnym roku budżetowym uchwałą Rady Miasta nr XXXII/882/16 z 19 grudnia 2016 r.

2. Należności 29 185 353,56 zł

2.1. Należności finansowe 3 968 102,50 zł

W tej pozycji bilansu ujęto należności z tytułu udzielonych pożyczek z budżetu miasta w tym:

– należności krótkoterminowe	2 424 435,92 zł
– należności długoterminowe	1 543 666,58 zł

Należności finansowe zostały zinwentaryzowane drogą potwierdzenia sald i wycenione w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności. Na należności wątpliwe utworzono odpis aktualizujący należności krótkoterminowe w wysokości 150 tys. zł.

2.2. Należności od budżetów 21 824 333,84 zł

Stanowią głównie należności z tytułu udziału w podatkach stanowią dochody budżetu państwa, które zostały przekazane w następnym roku budżetowym.

2.3. Pozostałe należności 3 392 917,22 zł

Stanowią głównie należności wynikające z rozliczenia z tytułu przekazanych środków na wydatki budżetowe i zrealizowanych dochodów budżetowych.

3. Inne aktywa 1 151 546,09 zł

W pozycji tej wykazano odsetki naliczone na dzień bilansowy od zobowiązań finansowych.

Pasywa ogółem 291 409 373,61 zł

z tego:

1. Zobowiązania 911 139 549,84 zł

Stanowią główną pozycję pasywów bilansu, w tym:

1.1. Zobowiązania finansowe 907 101 403,61 zł

Miasto na dzień bilansowy posiadało zadłużenie z następujących tytułów:

– zaciągniętych kredytów	817 964 463,44 zł
– wyemitowanych obligacji	87 304 225,50 zł
– pożyczki zaciągniętej w NFOŚiGW	1 832 714,67 zł

Z kwoty ogółem zobowiązań finansowych przypada na :

- zobowiązania krótkoterminowe	91 769 357,52 zł
- zobowiązania długoterminowe	815 332 046,09 zł

Zobowiązania finansowe zostały wycenione w kwocie wymagającej zapłaty wraz z naliczonymi odsetkami na dzień bilansowy i wiarygodnie przedstawiają stan zadłużenia. Zostały zinwentaryzowane w drodze weryfikacji i potwierdzenia sald.

1.2. Inne zobowiązania 4 038 146,23 zł

Obejmują:

- zobowiązania wobec budżetów	3 777 474,18 zł
- pozostałe zobowiązania	260 672,05 zł

i wynikają z rozrachunków z budżetem państwa i innymi podmiotami realizującymi dochody i wydatki budżetu.

2. Aktywa netto budżetu **(-) 655 626 522,19 zł**

zwiększyły się o 134.177.316,48 zł w stosunku do poprzedniego roku i wynikają z ewidencji następujących pozycji:

- zobowiązania	911 139 549,84 zł
- inne pasywa	35 896 345,96 zł
- aktywa ogółem	(-) 291 409 373,61 zł

2.1. Wynik wykonania budżetu **113 516 473,25 zł**

Bilans z wykonania budżetu Miasta za 2016 rok wykazuje nadwyżkę stanowiącą różnicę między dochodami a wydatkami w wysokości 136.747.416,25 zł, w tym środki przekazane na wydatki niewygasające w kwocie 23 230 943 zł.

Dochody i wydatki wykonane za 2016 rok są zgodne z ewidencją księgową oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniu Rb-27S i Rb-28S.

2.2. Skumulowany wynik budżetu **-792 292 907,67 zł**

wykazuje zmianę w stosunku do poprzedniego roku o kwotę i 182.287.319,19 zł.

Saldo poprawne.

2.3. Rezerwa na wydatki niewygasające **23 230 943,00 zł****2.4. Wynik na operacjach niekasowych** **(-) 81 030,77 zł****3. Inne pasywa** **35 896 345,96 zł**

W ramach rozliczeń międzyokresowych przychodów na dzień bilansowy ujęto:

- otrzymaną w grudniu subwencję i dotację celową na wypłatę wynagrodzeń w styczniu w kwocie	35 875 088,00 zł
- naliczone na dzień bilansowy odsetki od pożyczek	21 257,96 zł

Saldo poprawne, zgodne z ewidencją księgową.

II. ŁĄCZNY BILANS JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

AKTYWA zbadanego bilansu przedstawiają się następująco:

1. Aktywa trwałe **16 808 972 599,71 zł**

Stanowią 98,7% aktywów ogółem, z tego przypada na:

1.1. Wartości niematerialne i prawne **18 300 216,66 zł**

Stanowią 0,1% bilansowej sumy aktywów:

- spełniają kryteria ustawy o rachunkowości (art. 28 ustawy o rachunkowości),
- wykazano w nich wyłącznie kontrolowane przez jednostkę, nabyte prawa majątkowe, przeznaczone dla statutowej działalności,
- były prawidłowo amortyzowane (umarzane),
- utrata zdolności do przynoszenia korzyści ekonomicznych nie wystąpiła.

Zaliczki na wartości niematerialne i prawne nie występują.

Na dzień bilansowy umorzenie wartości niematerialnych i prawnych wynosi 35 015 923,53 zł.

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne nie występują. Najwyższa pozycja wartości niematerialnych i prawnych występuje w Gdańskim Zarządzie Dróg i Zieleni i wynosi na dzień bilansowy 13.111.313,59 zł.

1.2. Rzeczowe aktywa trwałe **14 043 573 206,01 zł**

Stanowią 84,6% bilansowej sumy aktywów.

Podział rzeczowego majątku trwałego według grup rodzajowych jest następujący (w zł):

Treść	Bilans otwarcia	Bilans zamknięcia	zmiana stanu
Grunty	7 939 000 687,15	7 926 316 383,37	(12 684 303,78)
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	3 786 586 885,92	5 045 059 139,94	1 258 472 254,02
Maszyny i urządzenia	60 437 600,61	150 983 766,01	90 546 165,40
Środki transportu	9 944 830,36	10 269 916,90	325 086,54
Inne środki trwałe	18 899 850,54	21 042 607,65	2 142 757,11
Razem środki trwałe	11 814 869 854,58	13 153 671 813,87	1 338 801 959,29
Środki trwałe w budowie	2 544 974 231,76	1 216 609 908,39	(1 328 364 323,37)
Zaliczki na środki trwałe w budowie	87 593,75	33 291 483,75	33 203 890,00
Rzeczowe aktywa trwałe	14 359 931 680,09	14 403 573 206,01	43 641 525,92

Biegły stwierdza wiarygodność i zgodność pozycji bilansowej „Rzeczowe aktywa trwałe”, gdyż:

- środki trwałe były w roku bieżącym objęte ustawową metodą weryfikacji i oceną ich gospodarczej przydatności. Różnice inwentaryzacyjne nie wystąpiły,
- wycena rzeczowego majątku trwałego jest zgodna z przyjętą polityką rachunkowości oraz art. 28 ustawy o rachunkowości, oraz rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,

- dokumentacja dotycząca przychodu i rozchodu środków trwałych jest kompletna i prawidłowa,
- amortyzacja ustalona jest wg ekonomicznej użyteczności środków trwałych i WNiP, dotychczasowe umorzenie środków trwałych wynosi 2.502.996.625,61 zł, umorzenie pozostałych środków trwałych wynosi 154.746.006,16 zł,
- środki trwałe amortyzowane są metodą liniową - metod amortyzacji w roku obrotowym nie zmieniono,
- właściwa jest wycena środków trwałych, w tym umorzenia środków i ich amortyzacji oraz z tytułu zmiany wartości (utruty bądź przyrostu),
- w środkach trwałych w budowie nie występują inwestycje zaniechane,
- wykazane zaliczki na środki trwałe nie budzą zastrzeżeń.

Największe pozycje rzeczowych aktywów trwałych występują w:

- Urzędzie Miejskim w Gdańsku kwota 9.295.507.839,55 zł – 64,5%,
- Gdańskim Zarządzie Dróg i Zieleni kwota 3.296.387.621,17 zł – 22,9%.

1.3. Należności długoterminowe

36 499 109,25 zł

Stanowią 0,2% bilansowej sumy aktywów i występują w następujących jednostkach:

Należności długoterminowe	Kwota wg ksiąg	Odpis aktualizujący (+/-)	Kwota w bilansie
Urząd Miejski w Gdańsku	34 761 825,43	0,00	34 761 825,43
Gdański Urząd Pracy	1 737 283,82	0,00	1 737 283,82
Razem	36 499 109,25	0,00	36 499 109,25

Należności długoterminowe spełniają wymagania ustawy o rachunkowości, w zakresie.

- prawidłowości kwalifikacji i prezentacji z terminem spłaty w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego,
- przyszłego wpływu korzyści ekonomicznych,
- prawidłowości inwentaryzacji i rozliczenia sald tych należności w formie zapłaty,
- bilansowej wyceny w kwotach wymagających zapłaty, z uwzględnieniem zasady ostrożności oraz przedawnienia i ściągalności.

Główną pozycję stanowią należności długoterminowe w Urzędzie Miejskim w Gdańsku (95%) i dotyczą długoterminowych należności z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz długoterminowe należności z tytułu podatków i opłat lokalnych.

1.4. Długoterminowe aktywa finansowe**2 350 600 067,79 zł**

Stanowią 13,8% bilansowej sumy aktywów i dotyczą głównie udziałów oraz akcji Gminy Miasta Gdańska w 26 spółkach kapitałowych o czym informuje poniższa tabela:

Długoterminowe aktywa finansowe	wartość w cenie nominalnej	wartość w cenie nabycia	odpisy aktualizujące (narastająco)	Stan na koniec okresu
akcje	23 672 220,00	104 986 332,50	5 020,00	104 981 312,50
udziały	2 401 538 065,44	2 402 447 060,29	156 833 025,00	2 245 614 035,29
Razem	2 425 210 285,44	2 507 433 392,79	156 838 045,00	2 350 595 347,79

Jednostka zweryfikowała wartość posiadanych udziałów i akcji oraz dokonała niezbędnego odpisu aktualizującego odnosząc w koszty finansowe badanego okresu kwotę 33 127 tys. zł.

Omawiane inwestycje długoterminowe wycenione zostały na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości, zgodnie z zasadami określonymi w Polityce rachunkowości. Kwota 4.720,00 zł występuje w bilansie GZNK i dotyczy udziałów w spółdzielniach.

2. Aktywa obrotowe wykazane w bilansie**218 495 940,42 zł**

Stanowią 1,3% aktywów ogółem, z tego przypada na:

2.1. Zapasy**4 554 707,10 zł**

Zapasy służą jednostkom do realizacji bieżących zadań i zostały wykazane w bilansie z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o rachunkowości.

Zapasy składają się z następujących pozycji:

- materiały – 4.484.995,98 zł,
- towary – 69.711,12 zł.

Największy udział pozycji znajduje się w następujących jednostkach:

Jednostka	kwota bilansu zamknięcia	udział
Urząd Miejski w Gdańsku	1 905 248,38	41,8%
Miejski Ogród Zoologiczny Wybrzeża	872 857,84	19,2%
Straż Miejska	616 096,93	13,5%

2.2. Należności krótkoterminowe**170 610 566,49 zł**

Stanowią 1% aktywów i dotyczą:

Należności z tytułu dostaw i usług	28 325 526,66 zł
Należności od budżetów	5 868 289,69 zł
Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	261 230,88 zł
Pozostałe należności	136 155 519,26 zł

Odpisy aktualizujące należności łącznego bilansu wynoszą 477.372.776,89 zł

Największe pozycje wystąpiły w następujących jednostkach:

Jednostka	kwota bilansu zamknięcia	udział
Urządzie Miejskim w Gdańsku	92 853 085,44	54,4%
Gdańskim Zarządzie Nieruchomości Komunalnych - Samorządowy Zakład Budżetowy	25 019 639,33	14,7%
Gdańskim Zarządzie Dróg i Zieleni	16 397 403,83	9,6%

2.3. Krótkoterminowe aktywa finansowe

42 218 173,81 zł

Stanowią 0,2% aktywów i obejmują:

Wyszczególnienie		Stan na koniec roku bieżącego
Krótkoterminowe aktywa finansowe		42 218 173,81
1)	środki pieniężne w kasie	10 122,05
2)	środki pieniężne na rachunkach bankowych	38 235 226,95
3)	środki pieniężne państwowego funduszu celowego	3 918 230,05
4)	inne środki pieniężne	54 594,76

Obejmują głównie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych. Stany środków pieniężnych na rachunkach bankowych zostały potwierdzone na dzień bilansowy przez bank obsługujący jednostki. Za wyjątkiem trzech jednostek, których sprawozdanie finansowe podlega łączeniu, na dzień bilansowy stany gotówki w kasie odprowadzane są na rachunki bankowe, w związku z czym kasy gotówkowe wykazują salda zerowe.

2.4. Rozliczenia międzyokresowe

1 112 493,02 zł

Wiarygodnie aktywowane koszty w wysokości przypadającej na następne okresy sprawozdawcze, zgodnie z przyjętymi zasadami (art. 39 ustawy o rachunkowości).

2.5. Ogółem aktywa bilansu wynoszą

17 027 468 540,13 zł

z podkreśleniem, że przy wycenie bilansowej poszczególnych składników jednostka zastosowała się do nadrzędnych zasad rachunkowości, wynikających z ustawy o rachunkowości oraz zasad określonych w przyjętej polityce rachunkowości. Nie stwierdzono sald nierealnych i przedawnionych.

PASYWA zbadanego bilansu kształtują się następująco:

1. Fundusz **16 817 564 130,34 zł**

Stanowi 98,8% pasywów bilansu, w tym:

1.1. Fundusz jednostki **16 265 977 494,61 zł**

wykazany zgodnie ze stanem faktycznym i ewidencją księgową.

Zmiany w funduszu w ciągu roku:

Stan na B0	15 856 471 148,86
Zwiększenia, w tym:	5 476 960 812,09
- zysk z 2015 roku	2 069 700 212,56
- zrealizowane wydatki budżetowe	2 658 817 378,96
- środki na inwestycje	373 826 726,67
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe, środki trwałe w budowie i wartości niematerialne i prawne	18 743 229,22
- inne zwiększenia	355 873 264,68
Zmniejszenia:	5 067 454 466,34
- strata za 2015 rok	1 254 774 968,85
- zrealizowane dochody budżetowe	2 794 081 079,98
- rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły	1 333 886,58
- dotacje i środki na inwestycje	628 390 310,15
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	61 027 197,30
- inne zmniejszenia	327 847 023,48
Stan na B.Z.	16 265 977 494,61

1.2. Wynik finansowy netto **552 637 612,58 zł**

ustalony został na podstawie zdarzeń gospodarczych, ujętych w rzetelnych księgach rachunkowych i jest kwotowo zgodny z wynikiem finansowym figurującym w rachunku zysków i strat, na pozycję składa się:

- zysk netto	2.054.867.872,62 zł
- strata netto	- 1.502.230.260,04 zł

1.3. Nadwyżka środków obrotowych **-1 050 976,85 zł**

2. Państwowe fundusze celowe **5 690 986,68 zł**

Stanowią fundusze celowe wykazywane w sprawozdaniu finansowym Gdańskiego Urzędu Pracy i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

3. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania 168 885 054,61 zł

Stanowią 1,0% bilansowej sumy pasywów i z tego przypada na:

3.1. Zobowiązania długoterminowe 13 297 080,59 zł

Stanowią 0,1% bilansowej sumy pasywów.

W całości dotyczy zobowiązań długoterminowych Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

3.2. Zobowiązania krótkoterminowe 153 555 637,80 zł

Stanowią 0,9% pasywów i obejmują wiarygodnie ustalone:

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku bieżącego
Zobowiązania krótkoterminowe	153 555 637,80
1. zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36 362 729,11
2. zobowiązania wobec budżetów	19 630 153,49
3. zobowiązania tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	24 632 634,64
4. zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	38 467 797,83
5. pozostałe zobowiązania	16 440 459,17
6. sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	14 191 172,31
7. rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	3 830 691,25

3.3. Rezerwy na zobowiązania 2 032 336,22 zł

Rezerwa wykazana w sprawozdaniu GZNK.

4. Fundusze specjalne 28 188 824,20 zł

Pozycja składa się z następujących pozycji:

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 27.949.166,84 zł
- inne fundusze – 239.657,36 zł.

5. Rozliczenia międzyokresowe 7 139 544,30 zł

Rozliczenia międzyokresowe obejmują rozliczenia międzyokresowe przychodów, głównie wynikające z bilansu Urzędu Miejskiego w Gdańsku (6.364,8 tys. zł.).

Ogółem pasywa bilansu 17 027 468 540,13 zł

Wszystkie pozycje pasywów zostały wykazane w łącznym sprawozdaniu finansowym z uwzględnieniem nadrzędnych zasad rachunkowości oraz zgodnie z przyjętą przez jednostkę polityką rachunkowości. Nie stwierdzono sald nierealnych i przedawnionych.

Łączny bilans jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy Miasta Gdańsk na dzień 31.12.2016r. obejmuje prawidłowo ujęte dane wynikające ze sprawozdań jednostkowych po dokonaniu wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 258.206,92 zł.

III. ŁĄCZNY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

sporządzony został w wariantcie porównawczym, z uwzględnieniem postanowień art. 47 ustawy o rachunkowości, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

1. Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej wynoszą 2 798 029 587,33 zł
z tego przypada na:

1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów 140 752 405,76 zł

Przychody netto ze sprzedaży produktów są rezultatem zrealizowanej i zafakturowanej sprzedaży na rzecz odbiorców, przy czym ich zgodność i wiarygodność zastrzeżeń nie budzi, gdyż zachowano ustawową zasadę memoriału i współmierności.

1.2. Zmiana stanu produktów - 114 007,46 zł

1.3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów wynoszą 153 950,20 zł
Pozycja prawidłowa.

1.4. Przychody z tytułu dochodów budżetowych 2 657 237 238,83 zł

Największą pozycję stanowią dochody budżetowe Urzędu Miejskiego w Gdańsku w wysokości 2.334.104.053,21 zł.

2. Koszty działalności operacyjnej 2 294 721 265,70 zł

Koszty te ustalone zostały w sposób współmierny do przychodów, z uwzględnieniem nadrzędnych zasad rachunkowości.

Kwalifikacja kosztów do odpowiednich kont układu rodzajowego jest prawidłowa.

Koszty	Kwota w zł	%
Amortyzacja	278 908 158,86	12,2
Zużycie materiałów i energii	147 310 370,96	6,4
Usługi obce	653 031 348,44	28,5
Podatki i opłaty	9 808 236,72	0,4
Wynagrodzenia	686 132 085,17	29,9
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	166 752 001,37	7,3
Pozostałe koszty rodzajowe	19 457 164,00	0,8
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	168 288,49	0,0

Inne świadczenia sfinansowane z budżetu	294 742 780,77	12,8
Pozostałe obciążenia	38 410 830,92	1,7
Razem	2 294 721 265,70	100,0

3. Pozostałe przychody operacyjne**111 719 658,69 zł**

obejmują występujące przychody, związane pośrednio z podstawową działalnością jednostki.

Pozostałe przychody operacyjne	Kwota w zł
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	226.164,29
Inne przychody operacyjne	111.493.494,40
Razem	111.719.658,69

Stwierdza się prawidłowe udokumentowanie i zakwalifikowanie zdarzeń do pozostałych przychodów operacyjnych, z uwzględnieniem ustawowego zakazu ich kompensowania wynikającego z art.7 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Pozostałe przychody operacyjne obejmują m.in. przychody ze sprzedaży nieruchomości, odszkodowań, kar umownych, zwrotu dotacji na dzieci z innych gmin uczęszczające do przedszkoli na terenie Gminy Miasta Gdańska.

4. Pozostałe koszty operacyjne**29 514 242,92 zł**

Pozostałe koszty operacyjne	Kwota w zł
Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku	445 415,26
Pozostałe koszty operacyjne – m.in. odpisy aktualizujące, koszty postępowań sądowych, odszkodowania	29 068 827,66
Razem	29 514 242,92

Powyższe kwoty zostały rzeczowo należycie i memoriałowo udokumentowane, jako koszty pośrednio związane z podstawową działalnością jednostki.

5. Przychody finansowe**26 969 120,80 zł**

obejmują wiarygodne korzyści uzyskane przez jednostkę z operacji finansowych w badanym roku:

Przychody finansowe	Kwota w zł
Dywidendy i udziały w zyskach	15 121 032,45
Odsetki	11 846 827,70
Inne	1 260,65
Razem	26 969 120,80

6. Koszty finansowe**59 779 905,62 zł**

obejmują następujące operacje finansowe:

Koszty finansowe	Kwota w zł
Odsetki	25 810,501,85
Inne	33 969 403,77
Razem	59 779 905,62

W badanych transakcjach działalności finansowej nie ujawniono nieprawidłowości.

7. Wynik finansowy brutto**552 702 952,58 zł**

Powyższe dane dotyczące przychodów i kosztów pozwalają na ustalenie figurującego w rachunku zysków i strat wyniku z całokształtu działalności w kwocie 552 702 952,58 zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w wysokości 65.340,00 zł zysk netto ukształtował się na poziomie 552.637.612,58 zł i w tej samej wiarygodnej kwocie znajduje się w pasywach bilansu.

W łącznym rachunku zysku i strat za rok badany obejmującym dane wszystkich jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy Miasta Gdańsk dokonano wyłączeń wynikających z wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 15.624.566,88 zł.

IV. ŁĄCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN W FUNDUSZU JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Jednostka kompletnie i wiarygodnie ujęła pozycje kształtujące zwiększenie funduszu o **147 501 624,35 zł**, zgodnie z bilansem i księgami rachunkowymi oraz sprawozdaniami: Rb 27-S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od 01.01.2016r. do 31.12.2016r.

W łącznym zestawieniu zmian w funduszu jednostki za rok badany dokonano wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami na kwotę 1.154.272.949,54 zł.

E. Ustalenia końcowe**1. Naruszenie przepisów prawa.**

W wyniku zastosowanych procedur w ramach badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – nie ujawniono naruszenia przez jednostkę obowiązujących przepisów prawa wpływających na sprawozdanie finansowe.

2. Dodatkowe zagadnienia.

Umowa o badanie nie przewidywała sprawdzenia dodatkowych zagadnień.

3. Zdarzenia po dacie bilansu.

Biegły rewident stwierdza, że między dniem bilansowym, a datą zakończenia badania nie wystąpiły istotne zdarzenia gospodarcze, mające wpływ na roczne sprawozdanie finansowe i wynik bilansowy, przy czym uwzględnia się w tym zakresie oświadczenie złożone przez Prezydenta Miasta Gdańska w dniu 26.04.2017 r.

Podsumowanie

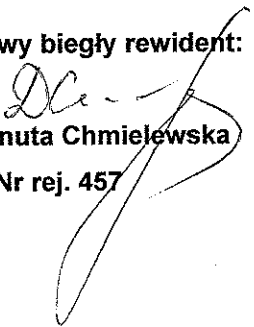
Podsumowanie wyników badania sprawozdania finansowego Gminy Miasta Gdańska zawarte zostanie w opinii biegłego rewidenta dotyczącej sprawozdania finansowego, stanowiącej odrębny dokument.

Raport zawiera 33 strony kolejno numerowane i opatrzone podpisem biegłego rewidenta.

Integralną część raportu stanowią załączniki:

1. bilans z wykonania budżetu Gminy sporządzony na dzień 31.12.2016r,
2. łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzony na dzień 31.12.2016r,
3. łączny rachunek zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzony za okres 01.01.2016r. do 31.12.2016r.,
4. łączne zestawienie zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy sporządzone na dzień 31.12.2016r.

Kluczowy biegły rewident:

Danuta Chmielewska
Nr rej. 457

**Stowarzyszenie Ekspertów
Księgowych
i Podatkowych Sp. z o.o.**

Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych Nr 519
reprezentowany przez:

Członek Zarządu

Alicja Stupak - Lisowska
Biegły rewident Nr rej. 9360

Gdańsk, dnia 15 maja 2017 r.